

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam, 195. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.  
Félévre ——— 6 „  
Negyedévre ——— 3 „  
Egy óra ——— 1 „  
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.  
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével  
mindennap est 6 óráig.

Szombat, augusztus 26

## Iparfejlesztés.

Nagybecskerek, augusztus 26.

(Dsk.) Fájdalom, mi még nem beszélhetünk fejlődött magyar iparról, habár fejlődésképesről igen, mivel a már is óriási lendületet vett ipari akciónak minden előfeltételével gazdagon meg vagyunk áldva, úgy anyagi, mint szellemi téren.

Vak, aki nem látja, hogy a kiegyezés óta mintegy varázslásra lett ipari téren a semmiből valami, de azt is az ideális rövidlátás verte meg, aki hasonló varázserőt vár az önálló vámterülettől, illetőleg, aki tagadhatlan hátramaradottságunkat ipari téren a közös vámterület büneül rónja föl a multat illetőleg. A csirába szökken magának igenis jótékony istápolója volt a fejlettebb ausztriai gyáripár oltalma s támogatása s ha most már a növekvő fának sudara már ég felé tör, gondolkodhatunk annak belterjes s részben önálló fejlesztéséről.

A békés munka törhetlen erélyével dolgozik mostani kormányunk azon a feladaton, amit különösen a nagyobb szabású hazai ipar megeremtése tüzött ki feladatául. Teszi ezt azért is, mert bizonybizony odaát csehül áll a kiegyezés dolga, a mi annak jövő kilátásait illeti s egyperccet sem szabad elmulasztanunk, hogy az esetleges különválást fejlettebb erővel fogadhassuk.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, hivatásának éles elméjű betöltőjeképpen előljár e téren. Ő a napokban már hozzáfogott a most nagyobb méretekben megkezdendő iparfejlesztése tevékenység bevezető műveleteinek végrehajtásához. Szétmentek az országban azok a nagyszámú szakférfiak, a kik az országban minden nevezetesebb ipartelepéről részletes adatokat fognak összeállítani. Az ország ipari viszonyainak minden eddigi

felvételnél alaposabb és részletesebb megismerése lesz a kiindulási pontja az ipar felvirágoztatását célzó további intézkedéseknek. Egy ily intézkedés csak a napokban is történt. Eddig is sürgette a magyar iparosság, hogy legalább a városok, megyék és községek megtehetnék, hogy saját ipari szükségleteiket a magyar iparosoktól szerezzék be. De ezeknek a sürgetéseknek nem nagy fogantaja volt. Most végre kezébe vette ezt az ügyet a kereskedelmi miniszter. Atirt ez ügyben a belügyminiszterhez, mint a megyei és városi törvényhatóságok felettes hatóságához. Az eredmény nem is maradt el. Széll Kálmán belügyminiszter terjedelmes rendeletet bocsátott ki, melyben a törvényhatóságoknak nem csak általánosságban hagyja meg, hogy ipari szükségleteiket hazai forrásokból fedezzék, hanem utasítást is ad nekik oly szabályrendelet kidolgozására, mely biztosítékot nyújtson az ellen, hogy a jelzett célt a gyakorlatban kijátszani nem fogják. Az állami hatóságok e tekintetben eddig is elég következetesen jártak el, mert azt a 70 millió frtot meghaladó szükségletet, mely az állami hivatalok, első sorban a magyar állami vasutak részéről évenként felmerül, egy kis töredék kivételével eddig is a hazai ipar útján szerezték be. Ha a törvényhatóságok is követni fogják ezt a példát, évenként sok millió frt fog bennmaradni az országban saját gazdasági fejlődésünk izmosítására.

Igy csináljuk mi a politikát, nem mint odaát, a hol valósággal verekesznek. A mi kormányunk a nemzet osztatlan elismerésétől kísérvé dolgozik.

A király csehországi útja. A Politikának Bécsből a következőket jelentik: Magas katonai körökből kapom azt a hírt, hogy az uralkodó a csehországi hadgyakorlatokra való utazása a legutolsó pillanatban kérdésessé vált. A lap fentartással közli e hírt, dacára annak, hogy teljesen meg-

bizható oldalról kapta. (Tekintve a legutóbbi észak-csehországi antidinasztikus zavargásokat, valószínűnek látszik a távirat tartalma.) A Neue Fr. Presse mai esti lapja ezzel szemben kijelenti, hogy e hírből egy szó sem igaz. A király 30-án történendő utazására az összes előkészületeket már megtették. E hírt — jelenti a lap — mérvadó helyről kapja.

## A városi költségvetés.

Nagybecskerek városának derék főszámvévője, Hausladen Mátyás már elkészült a jövő évi költségvetéssel s ezt annyival szivesebben tudatjuk a város adófizető polgáraival, mivel ezek a — máskor oly rideg — számok ezuttal igen kellemes meglepetést tartalmaznak.

Mert van-e kellemesebb meglepetés, mint a pótdadó csökkenése? Halljuk a választ, ezer és ezer ajakról, hogy nincs. Megtörtént a csoda, mint az alább olvasható, hogy a községi adó 60%-ról leszállt 45%-ra. Örüljünk neki s bizzunk abban, hogy ezt a szép illuziót nem fogják tönkresilányítani holmi csunya pótköltségvetések.

A költségvetés főbb tételei, melyeket a városi tanács is elfogadott, a következők:

A községi adó a folyó évihez képest a jövő 1900. évben:

az általános közigazg. csoportnál 14<sup>1</sup>/<sub>4</sub>% al  
a gazdasági csoportnál . . . . . 4<sup>1</sup>/<sub>4</sub> „ „  
a belrendőrségi és közbiztonsági

csoportnál . . . . . 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> „ „

apad, vagyis míg a községi adó 1899. évben az 1898. évi pótköltségvetés 8<sup>1</sup>/<sub>2</sub>%-ával:

az általános közigazg. csoportnál 60% ra  
a gazdasági csoportnál . . . . . 6 „ „  
a belrendőrségi és közbiztonsági

csoportnál . . . . . 19<sup>1</sup>/<sub>4</sub> „ „

rug, addig 1900. évben csak:  
az általános közigazg. csoportnál 45<sup>3</sup>/<sub>4</sub>%-ot  
a gazdasági csoportnál . . . . . 1<sup>3</sup>/<sub>4</sub> „ „  
a belrendőrségi és közbiztonsági

csoportnál . . . . . 18<sup>3</sup>/<sub>4</sub> „ „

tesz ki.  
Az általános közigazgatási csoportnál előforduló 14<sup>1</sup>/<sub>4</sub>% apadásnak oka egyrészt az,

## A „TORONTÁL“ tárcája.

### Nagybecskereki anekdotakincs.

III.

A „Torontál“ eredeti tárcája.

— Közli: . . . . . r . . . . t. —

Mire való a felső bíróság.

Az ötvenes években, vármegyénk egyik járásában, u. n. gemisches Bezirksamt volt, t. i. olyan járási hivatal, a melynél közigazgatási dolgok elintézése, meg bíraskodás is folyt. Az akkor nagyhatalmu, ha jól emlékszem Krajnából idecsöppentett Herr Vorstand nem birt jogi tanultsággal, de azért mégis bíraskodott, olyan volt mint az egyszeri zsidó fia, ki nem tudott kártyázni, de mégis kártyázott. Egy alkalommal tekintélyesebb felek között lefolyó és fontosabb pörös ügyben hozott olyan ítéletet, mely érdemben is, de alakilag is oly annyira silány volt, hogy a járási hivatalnál működő fiatal, de jogvégzett, adjunktus összeszedve minden bátorságát, egész alázattal figyelmeztette a principálist, hogy ezen még a kiadmányozás előtt javítson. „Nem érti maga azt, hiszen vagy egyik, vagy másik fél, vagy néha mind a kettő, ugyis apelál és a felsőbb bíróság ugyis csak arra való, hogy az ítéleteken változtasson“, volt a bölcs válasz.

### A pótvizsgáló ügyvéd.

A Bach-korszakban, a mely annyiban válik be korszaknak, mert akkoriban a magyarok jobban összetartottak mint most, de meg a némettel szemben inkább engard álltak mint a jelenben, a magyar oklevéllel bíró ügyvédek valamilyen nostrificáló pótvizsgálat letelésére voltak kötelezve; a vojvodina területén lakók, a melyhez a mi vármegyénk is tartozott, ezen pótvizsgát a temesvári országos főtörvényszék előtt tették. Volt városunkban egy Bácskából idezármazott, nemzetiségére szerb ügyvéd, ki eredetisége és sajátossága miatt általánosan ösmert és sok tréfára okot adó egyéniség volt, ki különben fölfogásának és tudásának negatívítása által keltett inkább figyelmet.

Legyünk kedélyesek és nevezük ezen emberünket egyszerűen Petárnak. Tehát Petár is elzarándokolt Temesvárra a vizsgáló-bizottság el.

Ezen bizottságnak kíváncsisága, meg mondjuk maliciája, nem állott egybehangzó arányban a kandidátus tudásával, de meg avval, a mit jól emlékszem Horatius így fejezett ki „Tamen tantum scimus quantum memoria tenemus“ (csak annyit tudunk mint a mennyit emlékeztünkben megtartunk).

Fájdalom, a bizottság sok olyat kérdezett, a mire a vizsgát tevő megfélelni nem tudott; végül higgadságát, meg türelmét is elveszítve, a legnépiesebb hamisítatlan szerb szóval élve körülbelül ily értelemben fakadt ki „Az áldóját!

hiszen tanulódt ez mind, de ez most már nem tudódik.“

### Az ügyvédek nesztora.

Tegyünk Petárunkkal egy ugrást a Bach időből a 70-es évekbe, a mikor ő, a már több éve működő m. kir. jogszolgáltató szervezetbe úgy illeszkedett be, hogy lakóhelyét egy falubeli járásbírói szék helyre tette át. Oda akkoriban helybeli ügyvédek sűrűn jártak. Történt pedig télviz idején, hogy több helybeli ott járt ügyvéd, tekintettel a korai alkonyodás és rossz utra, ebéd után már nem mert ide visszarándulni. Hogy a hosszú est jobban és vigabban elmuljon, egy jogászvacsorát\*) hevenyésztek, a melyen az ottani bírósági tisztviselők és ügyvédek vettek részt. Az asztalfőre Petárunkat ültették, kit koránál fogva ez a hely első sorban meg is illetett. A tósztok sora természetesen azzal kezdődött, hogy felköszöntötték Petárt. Ezt egy helybeli ügyvéd tette meg, ki Petárral még ittlakása idején, meg azóta is, mentől gyakrabban incselkedett; incselkedésük közben egymást folytonosan oly epithetonokkal illették, a melyekkel csak a legjobb ösmertők szokták egymást megjelölni. Az elmondott tósztok vége az volt, hogy „az Isten éltesse az itt egybegyült ügyvédek Nesztorát“, mire Petárunk nyomban visszavágott „Ti magarác já niszám Nesztor, jászám Petár.“ Te számár, én nem vagyok Nesztor, én Petár vagyok.

\*) Vajjon jogászokat fogyasztottak el ez alkalommal? A nyomdász-inas kérdése.

hogy a folyó évben pótköltségvetés nincsen, ami a múltban 8 1/2%-kal szökkentette fel a községi pótdát, másrészt pedig, hogy a város közönsége elhatározta, hogy jövőben a fogyasztási adók után városi pótlékot szed, mely pótlék összege mint új jövedelmi forrás 11.000 frttal vétetett fel, végül pedig az, hogy az algimnáziumi pénztár tőkepótlása a folyó év végével megszűnik.

A gazdasági csoportnál jelentkező 4 1/4% apadás azon körülménynek tulajdonítandó, hogy a díltutak kitűzése és határjelek felállítására az 1899. évben felvett 3400 frt 1900. évben esleik.

A belrendőrségi és közbiztonsági csoportnál a községi adó azért apad fél százalékkal, mert egyrészt az állami adóalap mintegy 4000 forinttal szaporodott, másrészt pedig az utca-seprők felügyeletével megbízott közeg 300 frtnyi illetménye illetékes pénztárára utaltatott át.

## HIREK.

### Tájékoztató.

Aug. 27. A t. h. é. v. végrehajtó bizottsági ülése.

Aug. 28. A t. h. é. v. igazgatósági ülése.

Augusztus 28. Közigazgatási bizottság.

Augusztus 28. Városi közgyűlés.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától és 8 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 7 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— **Személyi hír.** Balázsy József, a nagybecskereki főgimnázium jeles igazgatója szabadságáról visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete hétfőn e hó 28-án rendkívüli közgyűlést tart.

— **Szerb ünnep.** Szerb polgártársaink holnap ülik meg egyik legnagyobb ünnepüket, Nagyboldogasszonyt. Ez alkalommal a belvárosi templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, mely után Straity György esperes megtartja a szokásos körmenetet.

— **Iskolaszék.** A nagybecskereki községi iskolaszék augusztus 28-án (hétfőn) d. u. 4 órakor ülést tart.

— **Zárszámadás.** A „Nagybecskereki Polgári Dalárda“ által f. évi augusztus hó 20-án rendezett árvaház-ünnepély alkalmával befolyt összegekről a dalárda alábbi zárszámadást küldte hozzánk, melyet egész terjedelmében közlünk. Ertesülésünk szerint egy küldöttség választott meg, mely hivatva lesz ő méltósága zombori Rónay Jenőné urnőnek, mint a szépen sikerült ünnepély védnökőjének pártfogásáért a dalárda köszönetét nyilvánítani. A zárszámadás a következő: Az eddig hirlapilag nyugtázott összes

### A részrehajlatlan bíró.

Torontálvármegyében az önkormányzat csak később, 1861-ben lépett életbe. Február hóban ment végbe az általános tisztújítás, természetesen a legelénkebb részvét és eleven hangulat mellett. Minden megválasztott tisztviselőtől megkivánták, hogy egy dikciót mondjon.

A nemzetiségi aspirációk zöld gyümölcse bő termést ígérően hajlította le sokszor az alkotmányosság fájának ágait. Ilyen zöld gyümölcs számba ment az is, hogy a dikciók elmondását a magyaron kívül még más 3-4 nyelven is kivánták. A kik ennyi nyelvtudással rendelkeztek, azok a nyilvánuló óhajnak meg is feleltek. A szokatlan és a duzzadó lelkesültséggel itélő közönség sok igen sikerült beszédet elje nezett meg, de megéljenzte valamennyit. Mikor már a vármegyei esküdtek választása is soron volt, egy éppen megválasztott jóképű fiatal esküdt beszédét avval végezte „mint bíró, részrehajlatlan leszek, a mennyire lehet“. Az ezt követő tetszésnyilvánítás nem volt egybehangzó, mert a bizottsági tagok nagy száma, már t. i. a kik magyarul értettek, részben éljeneztek, részben kacagtak, de oly hangosan, hogy a most elmondott beszédnek szerb és román nyelven való megismétlése nem jött sorra. A vármegyei esküdt nem sokáig ékeskedett a községi esküdt férfai között, magánfoglalkozásnak szentelte magát; már néhány éve meg is halt. Elettében mindig jóra való ember volt és így arra, hogy a részrehajlatlanságot olyan föntartásosan megfogadja, nem volt szüksége. (Folytatjuk)

felülfizetések 218 frt 90 kr., a pénztárnál belépti jegyekért és egyéb bevételek 572 frt 06 kr., összes bevétel 790 frt 96 kr., ebből kiadás 570 frt 70 kr., marad fölösleg 220 frt 26 kr., mely összeget a „Nagybecskereki Polgári Dalárda“ elnöksége az árvaház-bizottsági elnöknek kezébe juttatott. A zárszámadás minden egyes tételét felülvizsgáltuk és azt a legnagyobb rendben találtuk: Opolcer Lajos, Nickel István, Schneller Ede mint pénztári bizottsági tagok, Steyer István elnök, Herrmann Gusztáv alelnök, Szöllössy Károly felügy. bizotts. elnök, Schwartz István és Schönborn Károly mint felügy. biz. tagok — A „Nagybecskereki Polgári Dalárda“ ez uton mond hálás köszönetet mindazon felülfizetőnek, kik az anyagi sikerhez hozzájárultak.

— **Darányi munkásügyi reformjai.** A földmivélsügyi miniszter törvénytervezetet dolgoztatott ki, amelynek értelmében a mezőgazdasági munkásközvetítés országosan szervezetnek. A törvénytervezetet a miniszter megküldötte az összes gazdasági egyesületeknek bizalmas hozzászólás céljából. A beérkező válaszok után a földmivélsügyi miniszteriumban megfelelően ki dolgozzák a törvényjavaslatot s a miniszter lehetőleg az ősszel a parlament elé terjeszti. A földmivélsügyi miniszternek ezenkívül még két munkás törvényjavaslata van készülőben, az egyik a cséplő- és munkás-vállalkozó, a másik a gazdasági segédmunkások jogviszonyainak szabályozásáról szól.

— **A tanítás kezdete.** E napokban megirtuk, hogy a városi közegészségügyi bizottság azon javaslatot terjesztette az elsőfoku közegészségügyi hatósághoz, hogy tekintettel a városban még mindig előforduló, de már muló félben levő vörheny betegségére, a tanítást az összes helybeli iskolákban csak e hó 11-én kezdjék meg. Mint azonban értesülünk, Torontálvármegye alispánja mint II. foku közegészségügyi hatóság ezen határozatot nem hagyta jóvá, így tehát az összes helybeli iskolákban a tanítás a rendes időben, azaz szeptember első napjaiban azonnal a beiratások után veszi kezdetét. (Utalunk e tekintetben a lapunk más helyén levő iskolai értesítésekre.)

— **A kultuszminiszter a vakokért.** A kultuszminiszter a vakok oktatása érdekében a következő rendeletet intézte valamennyi tanfelügyelőséghez:

„A vakokat gyámolító országos egyesület azon nemes és pártolásra méltó célt tűzte ki magának, hogy a serdületlen vakok oktatására alapot létesítve, vidékenként oly internátusokkal kapcsolatos iskolákat állíttasson föl, a melyekben a serdülő vakok elemi oktatást fognak nyervehetni. Az alap előteremtésének egyik módját adományok gyűjtése kell hogy képezze. E jótékony akciókat előmozdítani, abba a tanuló ifjúságot belevenni óhajtván, utasítom a tanfelügyelőséget, hogy a vezetése alatt álló állami és államilag segélyezett községi fiu és leányiskolákban minden tanévnek egy, a tanfelügyelőség által meghatározandó napján a mondott célra az ifjúság között gyűjtést rendezzen. Wlassics Gyula s. k.“

Hasonló tartalmu rendeleteket intézett a kultuszminiszter valamennyi felekezeti polgári fiu- és leányiskolai egyházi főhatósághoz, az állami felsőbb leányiskolák miniszteri biztosához és valamennyi felső kereskedelmi iskola igazgatóságához. A kultuszminiszter ezzel azt akarja elérni, hogy az országnak mintegy huszezer főnyi szerencsétlen polgára, a kik közül ma csak háromezer van elhelyezve, minél előbb a gondoskodás alá kerüljön.

— **Iskolai értesítések.** A nagybecskereki közs. főgimnázium igazgatósága értesíti a t. c. szülőket, hogy az 1890-1900. iskolai évre a beiratások f. évi szeptember 1., 2. és 3-án tartanak meg és e hó 4-ével megkezdődik az előadás.

A községi, nép- és gazdasági ismétlőiskolában az 1899-1900. tanévre a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4. napján eszközöltetnek délelőtt 8-12-ig, d. u. 3-5-ig; (3-án csak d. e. 8-12-ig); 4-én d. e. 8 órakor „Veni Sancte“. A rendes előadások 5-én kezdődnek. Beiratási díj 25 kr. Tandij 2 frt. Ertesítőért 20 kr. Az országos tanító nyugdíj-alapra 15 kr. A beiratási, értesítő- és nyugdíj-alapra kitett összeg a beiratáskor azonnal lefizetendő. — A tandij azonban a gondnoknál évközben is fizethető. A hatóság által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal ellátott gyermekek a tandijfizetés alól felmentetnek, de a beiratás,

értesítő- s nyugdíjárulékot minden tanuló köteles fizetni. Felhívtnak a t. szülők s gyámok, hogy 6-12 éves tanköteles gyermekeiket a mindennapi iskolába a fenti napokon beírtni el ne mulasszák, mert a később jelentkezők szigoruan fognak büntettetni. A 12 ik életévet betöltött s általában azon gyermekek, kik a mindennapi iskola egész tanfolyamát bevégezték és valamely más tanintézetben tanulmányaikat nem folytatják, sem pedig iparos avagy kereskedői pályára nem léptek, kötelesek három éven át a gazdasági ismétlő-iskolába járni. A gazdasági ismétlő-iskolai beiratások október hó vasárnapjain d. e. 8-12-ig eszközöltetnek. A tanítás november hó 1-én kezdődik, télen heti 5, nyáron heti 2 órán át. Tandij nincs.

— **A nagybecskereki honvédség dicsérete.** Szegedi levelezőnk írja: A szegedi 5 ik honvédgyalozred tudvalevőleg most tartja ezred-összpontosítási gyakorlatait a környéken, a hol kora reggeltől késő estig megfeszített munkát végeznek. A napokban szellemi tartott fölöttük esáfordi és jobbaházi Bolla Kálmán altábornagy, József főherceg adlátusa, a ki meglepetéssel vette észre, hogy mennyire kiemelkedik a többi közül ugy harctéri szolgálatban, mint zártrendű gyakorlatokban a nagybecskereki III. zászlóalj. A parancsnokot, Tamásovic Gyula őrnagyot, ki kedvelt alakja a becskereki társadalomnak, többszörös gratulációval halmozta el, nemkülönben a tisztikart is. Egyben megparancsolta, tegyék napiparancsba, hogy az 5-ik honvédgyalozred a legmagasabb színvonalon áll az országban, kiváló katonai magatartása, fegyelmézettsége és értelmisége folytán. — Az ezred egyébként ma, szombaton reggel 5 órakor hagyta el a várost és elment a többi csapatok után, hogy résztvegyen a nagy hadgyakorlaton és osztozzék a masirozás fáradalmaiban, melynek súlyosabb részéből minden ott lévő harcok kivetheti majd a maga részét. A honvédecapatok gyalog indultak el és gyalog teszik meg az utat mindenütt. Majd csak akkor ülnek vonatra, ha a nagygyakorlatnak vége lesz, hogy annál gyorsabban hazaérjenek. Reggel 5 órakor tehát megindult az utolsó zöme is a csapatoknak. Az elvonulás a Tiszán át Szőreg felé, Kis-Zomborba történt, hol az első napi ut fáradalmait kipihetik. Innen Szerb-Nagy-Szent-Miklósra mennek katonáik, honnan egy napi pihenő után folytatják utjukat az utbaeső falvakon keresztül Vingáig. Vingáról szintén egy napi pihenő után tovább masiroznak Radnára és végül Borossebes-Butyutin vidékére, ahol a hadtest záró gyakorlataihoz az összes csapatok összevonatnak. A csapatok a nagygyakorlat befejezése után, mely jövő hó 12-én lesz, vonatra ülnek és 13-án lesznek Nagybecskereken. A reá következő napon, vagyis szeptember 14-én történik a leszerelés és a szabadságolás.

— **A hitelszövetkezet köréből.** A N. Czernya és Czernya községekben létesült „hitelszövetkezet“ a héten tartotta alakuló közgyűlését. A közgyűlést a megyei központi hitelszövetkezet kiküldöttje, Auer Mihály vezette, kinek alapos és szakszerű fejtegetései után a közgyűlés elfogadta az előterjesztett alapszabályokat és kimondta a megalakulást. Az intézet vezetősége, választás és kinevezés folytán, következőleg alakult meg: Vezérigazgató: Hosztincezy Károly községi jegyző; aligazgató: Schweininger Jakab; igazgat. tagok: főtiszt. Káplár Mihály, Kern Henrik, Krämer Ferenc, ifj. Krepsz József és Tabár Mihály. A felügyelő bizottság elnöke: Fábian József tisztartó, Jovánovic József gör. kel. lelkész, Pronievicz Gusztáv gyógyszerész és Grün Kristóf pedig tagok. Az igazgatóság megválasztotta azután könyvvezetőnek Czernya község derék jegyzőjét, Kalmusz Pált, pénztárnoknak: Schleimer Miklós kereskedőt.

— **A „Nagybecskereki polgári dalagylet“ 1899. évi szeptember hó 2-án a Klein-féle vasuti vendéglőben zártkörű kedélyes estélyt rendez.** Belépti díj: személyenként 40 kr., családönként 1 frt. Kezdeté 8 órakor este. Az estély műsora a következő: 1. „Herzallerliebster Schatzerl du“. Kar Kücken F. töl. 2. „A derék fiu“. Kar Mendelssohn B. töl. 3. „Der Hausmeister“. Elces felolvasás. 4. „Az erdő alkonya“. Kar Schmöltzer B. I. töl. 5. „Der Raritätensammler“. Elces magánjelenet zenekísérettel Maxstadt K. töl. 6. „Die Klabriasparchie“. Bergmann A. töl. Személyek: Dalles Simon: Sauce C. ur. Reis Jonas: Virginia K. ur. Janicek Prokor: Mr. Sanitas F. Kibitz Dowidl: Bataria M. ur. Moritz, pincér: Noire F. ur. Reisné: Venckóy Ph. k. a. 7. „Der Speisezettel“. Kar Zölner C. töl. Az estélyt tánc követi.

— **Színésziskola.** A Vigszínház színésziskolájában az előadások szeptember hó 1-én kezdődnek. A rendes tanfolyam két évre terjed; kiválóan tehetséges tanulók számára azonban egy harmadik évfolyam is fog nyitni, ösztöndíjas állásokkal egybekötve. Az első évfolyamra olyan ifjak és leányok vétetnek fel, kik a színészpályára alkalmasnak találtnak, a második évfolyamra pedig csupán az első évi tanfolyamot sikerrel elvégzett növendékek. A színésziskola növendékei elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek és úgy a drámai, mint az énekes szakban kiképzést nyernek. Elismert jeles tanerők fogják előadni a következő tantergyakat: magyar nyelv és irodalom, színészet elmélete, lélektan, esztétika, általános művelődés-történet és francia nyelv. A felvételi vizsgálatok és beiratások augusztus hó 25., 26., 28. és 29. napjain tartatnak meg, mindennap délután 3 óra 6 óráig, a színésziskola helyiségében (Vigszínház épület).

**Elfogott lélekkufarok.** Pancsováról írják: Egy Huszky nevű asszonyi személy, ki már régebben el Deutsch Béla verseczi lakossal vadházasságban, e napokban három fiatal leánnyal Verseczről Baziásra utazott. Itt hozzájuk csatlakozott valami Rosenzweig nevű egyén még két ismeretlen urral. Rosenzweig az egész társaság számára jegyet váltott Zimonyig. Utközben a három leány többször kérdést intézett az asszonyhoz, hogy vajjon hová viszi őket. Ez azonban mindannyiszor kitérő feleletet adott nekik. A leányok ekkor a hajó kapitányához fordultak és elmondták nekik panaszaikat. Mikor ezt a Rosenzweigit kísérő urak látták, a legközelebbi állomáson Szemendrián partra menekültek. Midőn Pancsovára ért a hajó, a kapitány átadta az egész társaságot a rendőrségnek, a mely rögtön vallatás alá fogta „Deutscheit.” Ez kivallotta, hogy ő a leányokat 100 frujával eladta a két megszökött urnak, akik belegrádi bordélytulajdonosok, de még a pénz nem kapta meg. A rendőrség a lélekkufar asszonyt elítélte 60 frt pénzbírságra, illetve 6 napi fogságra, Rosenzweigit pedig 30 frtra, illetve 3 napi elzárásra és mindkettőjüket Verseczre toloncoltatta. A leányokat visszazállították illetőségi helyeikre.

— **Ne menjünk Romániába.** A belügyminiszter körrendeletileg a törvényhatóságok útján figyelmezteti a magyar közönséget, hogy Romániába munkakeresés céljából ne menjen. Romániában ugyanis rosszabb a termés, kevés a kereset és rossz szemmel nézik az idegen munkást, különösen pedig a magyart.

— **Elveszett ötszáz forint.** Mint a rendőrségi iroda jelenti, a napokban egy uri ember Zombolyáról Nagybecskerekre érkezében elvesztett egy zöld színű, kívül közönséget, hogy Romániába munkakeresés céljából ne menjen. Romániában ugyanis rosszabb a termés, kevés a kereset és rossz szemmel nézik az idegen munkást, különösen pedig a magyart.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Született: Momirsky István, gk. földmives, leánya. — Kiss Pál, rk. földmives, leánya. — Kiss György, rk. földmives, fia. — Juhász Mátyás, rk. földmives, fia. — Cseszkó József, rk. napszámos, leánya. — Wéber Róbert, rk. kömives, fia. — Krunity Sándor, gk. napszámos, leánya. — Buday Péter, rk. földmives, fia. — Kretiu Szegia, gk. földmives, fia. — Csorba Rozália, rk. cseléd, fia. — Dreier István, rk. szabó, fia. — Szlankamenatz András, gk. földmives, leánya. — Palatinus Imre, rk. földmives, fia. — Czvejanov Aron, gk. földmives, fia. — Gittler György, rk. lakatos, leánya. — Schuld Fülöp, rk. díjnok, fia. — Schein Stanka, gk., leánya. — Tyurcsin Lyubomir, gk. földmives, leánya. — Weisz Lázár, izr. kereskedő, fia. Popmatov Péter, gk. napszámos, leánya. — Özv. Miklusev Lázárné, gk., leánya.

Meghalt: Özv. Porupcsics Márkné, gk. 63 éves, tüdőlob. — Ferdinandy Verona, rk. 6 éves, vörheny. — Özv. Trukly Gáspárné, ág. ev. 78 éves, idült májorvadás. — Virág Béla, rk. zenész, 25 éves, tüdőgümökör. — Popov Dömeter, gk. földmives, 56 éves, nyakrák. — Csorba István, rk. 5 napos, görcsök. — Meinerics Korinka, gk. 2 éves, vörheny. — Ferdinandy András,

rk. 3 éves, vörheny. — Andrejovits Lyubomir, gk. szücs, 54 éves, tüdővész. — Szabó Erzsébet, rk. 1 éves, hurutos tüdőlob. — Ifj. Ellinger Péter, rk. 6 éves, tüdőhurut. — Mák Verona, rk. 6 éves, veselob. — Szlankamenatz Darinka, gk. 4 napos, életgyenge.

### Egy lóidomító kalandja Budapesten.

— Epizód a cirkuszéletből —

A cirkusz-élet mindig érdekli a közönséget. Kiváncsi a cirkusz világának egyes mozzanataira és azokra az emberekre, a kik merész produkciókkal mulattatják a közönséget. Eppen ezért írja a *Weekly Dispatch* tudósítója meglátogatam *Elpv Dudley* kisasszonyt, a ki Londonban S. E. Marsland Road 18. szám alatt lakik és a kinek *Mepho* nevű idomított lovát egyidőben 860 font sterlingre becsülték. 1895-ben — beszélte el a kisasszony — Budapesten a Wulff-cirkuszban voltam szerződötve, a hol *Mepho* nevű idomított lovalmal tartottam előadást. Hónapokon keresztül csináltam vele ugyanazt a merész produkciót: *Mepho* felállott két hátulso lábára és eközben én elmentem az ágaskodó paripa alatt. Ez ugyan nagyon veszedelmes dolog, de én és *Mepho* jól ismertük egymást és éppen ezért sohasem voltam ideges. Csak egyszer történt, hogy ideges lettem és csodálkozomra azt tapasztaltam, hogy előadásom nem sikerült a szokott pontosággal és hidegvérrel. Tagadnom nem lehetett: ideges voltam és bármennyire igyekeztem is, az idegességtől nem tudtam megszabadulni.

**Brudei** Károly ur, aki látta, hogy rosszul vagyok, kocsira ültetett és haza küldött. Másnap már az ágyam mellett őriznem, mert erőt vett rajtam a kontinens legrosszabb betegsége, a dunai láz. Napokon át félbeszéltem és borzalmasan szenvedtem. Le kellett mondanom a szerződésemről, szegény *Mepho*-m pedig ott unatkozott az istállóban. Hat hónappal később, a mikor minden megtakarított pénzemet elköltöttem, elhatároztam, hogy a budapesti izraelita körháza megyek. Megvizsgálták és konstataáltak, hogy szívbjavom van; az emésztő lának volt ez a következménye és gyorsan sorvadtam. Megirtam bajomat Angolországba barátainnak és az ügyökömmek és nem sokára Londonba szállították. Itt is gyógyulást kerestem, szakorvosolt szakorvoshoz mentem, de egyik sem tudott segíteni. A különbség csak az volt, hogy az egyik azt jósolta, három hónapig élek még, a másik pedig valamivel bőkezűbben hat hónapot ígért. Erőm egyre fogyott. Anyira elgyöngültem, hogy tíz percig nem tudtam állani, hanem lerogytam a legközelebb álló székbe. A lélekész nehezemre esett és köhögés közben borzasztóan szuró fájdaimat éreztem a mellemben. Biztosra vettem, hogy soha többé nem dolgozhatom és ezért megirtam egy kollegámnak, hogy adja el *Mepho*-t. A kollega, akit meglepett ez a kérés, fölkeregetett. Több hónap óta nem látott és amikor szobámba lépett, megütözte megállott, annyira megváltoztam. De csakhamar megemeberte magát és jövedvüen mondotta: — Majd én meggyógyítom, csak egy doboz dr. Williams Pink-féle pilulát kell beszereznem, mely sápadt személyeknek való.

Nem is figyeltem erre, mert be kell vallanom, hogy szelhamosságnak tartottam ezt a gyógyító módot. Olvastam ugyan, hogy ezek a pilulák már sok életet mentettek meg, de mégis keveset tartottam rólok. Azóta bezzeg megváltozott a meggyőződésem. A kollegám beszerzett egy doboz dr. Williams Pink pilulát, melyet bevettem, de csak azért, hogy a kollegám kedviben járjak. Nem akartam, hogy az orvosom is megtudja a dolgot és ezért a pilulákat az ágyam mellett elrejtettem. Nem egészen egy hét múlva már jobban éreztem magamat. Már az első doboz elfogyasztása után jobb lett az étvágyam úgy, hogy a nővérem azt hitte, dupla megrendelést kell tennie a péknél. Mire a harmadik doboz is elfogyasztottam, már az utcán sétáltam. Egészen megváltoztam, bár a szívem kissé még mindig beteg volt, *Mepho*-t most nem adtam el és reménykedve vártam az időt, a mikor újra dolgozhatom. Mindenki elcsodálkozott, a ki csak látott, mert inkább elutadták képzelné, hogy a sirban fekszem, mint, hogy az utcán sétálok. Pedig hosszú sétát tettem naponta és visszanyertem arcom színét, az igazi egészségeset és nem a festett szinpadit.

Ime, elbeszéltem önnek történetemet, fejezte be elbeszélését a kisasszony. A mit elmondottam, az igaz és közölheti bármelyik újságban. Holnap új lovalmal lefotografáltam magamat és önnek is küldök egy képet, melyet ha valahol fölhasznál, elmondhatja, hogy életemet annak a gyógyszernek köszönhetem, melynek ez a neve: dr. Williams Pink pilulát sápadt személyeknek.

Ez a pilula hatalmas verújító szer; erőt ad a gyöngének és nem árt a legszegébb szervezetnek sem. Kapható minden gyógyszerárban és a magyarországi fővárosban: **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Királyutca 12. Egy doboz ára 1 frt 75 kr., és 6 doboz ára 9 frt. Ezek a pilulák gyógyítják a vérszegénységet, csusz, főfájást, gábjákat, benuást, arcrózsát, skrofulát stb. és visszaadják az egészséges szint.

## I. Mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

(Vége.)

### Kedvezményes utazás.

Csoportos látogatóknak tekintenek azok, akik egy állomásról legalább 20-an (azaz huszan) egy csoportban utaznak. Ily csoportban azonban nők is részt vehetnek.

A m. kir. államvasutak vonalain a csoportos látogatók az utazásnál olyforma kedvezményeket élveznek, hogy az állomási jegypénztárnál bármely gazdasági egyesület által kiállított s felmutatott igazolványok ellenében II-od

osztályu jeggyel I-ső osztályon, III-ad osztályu jeggyel II-od osztályon és egy fél III-ad osztályu jeggyel III-ad osztályon utazhatnak úgy személy-, mint a gyorsvonatokon. A kedvezmény úgy az oda-, mint a visszautazásnál egyaránt érvényes.

Az arad-csanádi vasutak igazgatósága még továbbmenő kedvezményeket engedélyezett, a mennyiben a társaság vonalának bármely állomásairól megváltandó Szegedig a rendes menetjegy, mely a visszautazás alkalmával teljesen díjmentes utazásra jogosít, ha az odautazásra használt menetjegy a kiállítási irodában lebélyegeztetik. A kiállítás idejére az arad-csanádi vasutak igazgatósága Arad és Szeged között külön vonatokat illesztett be a menetrendbe, amely lehetővé teszi a kiállítást egy nap alatt megtekinteni. E vonat Aradról indul reggel 5 órakor s Szegedre érkezik 9 óra 35 perckor d. e. Vissza Szeged pályaudvarból indul 6 óra 10 perckor este, Aradra érkezik 10 óra 40 perckor éjjel.

A déli vaspálya társaságnál III-ad osztályban egy egész második, a II-od osztályban egy egész I-ső menetjegyvel lehet utazni, mely egy az oda és visszautazásra egyaránt feljogosít, csak-hogy az I-ső kocsiosztály, valamint a gyorsvonatok használata a csoportos látogatók kedvezményénél ki van zárva.

Ugy a kongresszusi tagok, mint a csoportos kirándulók külön vonatot vehetnek igénybe, mely alkalommal az elindulási állomástól Szegedig számított és a kilométerekben kifejezett távolságnál minden kilométer után 2 frt 40 kr. menetdíj számítatik; ily esetben az utazók száma korlátlan.

A kongresszusi tagoknak a szükséges igazolványokat a kiállítási iroda idejekorán meg fogja küldeni. A csoportos látogatók számára szükséges igazolványokat a MAV igazgatóságának legutóbbi elhatározása folytán nemcsak a kiállítási iroda, de az összes gazdasági egyesületek és gazdakörök elnökségei is kiállíthatják.

Az igazolványok úgy az oda-, mint a visszautazás megkezdésekor a jegypénztárnál lebélyegezendők és a menet tartama alatt a vasutak ellenőrző közegeinek felszólítására bármikor előmutatandók, s a kedvezményeket csak az egyszeri oda- és visszautazásnál érvényesek.

A déli vasutaknál a kedvezmények szeptember 1-től 12-ig terjedő időre engedélyeztetnek. Az utazás közbeeső állomásokon meg nem szakítható.

### Elszállásolás.

Ugy a kongresszusi látogatók, valamint a csoportos kirándulók az elszállásolásnál és élelmezésnél szintén kedvezményben részesülnek, e kedvezményeknek két osztályba van:

az I-ső osztályu elszállásolásnál: ha két személyre egy szoba számítatik, a kisköruton belüli magánlakásokban egy személy után 1 frt 20 kr., a két körut között szintén egy személy után egy forint számítatik naponként.

A II-od osztályu elszállásolásnál: kaszárnyaszerű elhelyezés mellett személyenként 20 kr., egyénekenkénti elhelyezésnél pedig a nagyköruton belül 50 kr. fizetendő.

### Élelmezés.

Az I-ső osztályu élelmezés a kiállítás területén és a városban nagy számban rendelkezésre álló vendéglőkben à la carte történik.

A II-od osztályu élelmezés úgy a kiállítás területén, mint a városban levő vendéglőkben a következő: 1-ször. Reggeli: pörkölt, kenyérral 24 kr. 2-ször. Ebéd: gulyásleves, sült fűzeléssel, turós tészta és kenyér 60 kr. 3-ször. Vacsora: sült, kenyérral 40 kr.

# HENNEBERG-SELYEM

csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelik



## HENNEBERG G. selyemgyárai Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

(29/1-15.10)

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 1000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Siller bor literje 40 kr., fehér bor literje 44 kr., szódavíz üvegje 6 kr., egy pohár sör 10 krajcár.

A szegedi két pályaudvaron a helyi bizottság elszállásoló irodát állít fel, ahol a lakásjegyek 30 kr-ért fognak kiszolgáltatni.

A csoportos látogatók megérkezése alkalmával a szegedi pályaudvarban e célra berendezett irodában jelentkeznek és lakhelyük hollétéről értesítve lesznek, minden nagyobb csoportot ott külön kalauz vár, aki lakhelyükre és a kiállítás területére elkalauzolja őket. A visszautazásnál a csoportok együtt maradni tartoznak s a csoport tagjai a visszautazásnál sem utazhatnak egyenként, mert ez esetben kedvezményeiket elvesztik.

Amennyiben valaki a szegedi mezőgazdasági országos kiállítást, melynek tanulságos volta, nagy arányai és kiváló sikere immár teljesen biztosított, meglátogatni óhajtaná mint kongresszusi tag, ebbeli szándékát az illetékes helyen („Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ Budapest, „Köztelek“) bejelenteni s a kongresszusi tagsági díjat beküldeni szíveskedjék; — amennyiben pedig, mint a csoportos kirándulások tagja óhajtaná a kiállítás tárlatait megtekinteni, csatlakozzék a lakhelyéhez legközelebb székelő csoportos kirándulást szervező hatósághoz, vagy testülethez.

A kirándulásokat szervező igen tisztelt testületeket és hatóságokat legyen szabad ez uton felkérni arra, hogy csoportjaik tagszámát, a Szegedre érkezés napját és óráját, valamint azon körülményt, hogy óhajtják-e csoportjaik elszállásolását (kaszárnyaszerűen vagy egyenként I-ső, vagy II-od osztály szerint) és élelmezését eszközölni, e hó 30-ig visszavonhatlanul a kiállítási irodának bejelenteni szíveskedjenek.

A lakás biztosítása iránti megkeresések Koczor János urhoz, Szeged szab. kir. város tb. főkapitányához intézendők egyes látogatók által.

## Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről

**Érvényes 1899. május hó 1-től.**

### Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29  
Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.

Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.

Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.

Csősztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

### Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.  
Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.

Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.  
Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.

Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00, este 7.05.

Csősztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

## Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Tisztelt levelezőinket felkérjük, hogy a lapot érdeklő közleményeket küldjék a szerkesztőség és ne egyes munkatársak címére, mert megeshetik, hogy az illető több napig távol van hazulról s emiatt a tudósítás is késik.

Rejtelmes. Nem közölhető. A tárgy nagyon ismeretes s a feldolgozás még kevésbé felel meg.

Dreyfuspárti. Hogy mikor lesz vége a rennes-i tárgyalásnak? Egyhamar nem. Labori védő ügyvéd szerint azonban már nem tart sokáig.

Kiváncsi. Ön ezt az esetet adja elő nekünk: Egy hölgy, akiért Ön érdeklődik, ismételtlen megsértette. Hol erősebben, hol gyengébben. Önnek különösen az fáj, hogy ő nagysága soha-

sem tartotta érdemesnek Önt egy jó szóval kiengesztelni. Hogy ebből mire következettünk? Hát bocsássa meg öszinteségünket, de ez a hölgy nemcsak nem rokonszenvezik Önnek, de nem is becsüli valami nagyon. Ez a beismerés fájhat, de talán gyógyít. A testi sebekkel is így van, mikor gyógyítják.

Előfizető. Tévedés van a dologban. Erzsébet királyné lelki üdvéért nem 21-én, hanem 11-én lesz az ország összes templomaiban gyázmise s ezen alkalomból, valamint az előtte való vasárnapon a nagymise alkalmából fognak a hölgyek a templomban az „Örökimádás templomának“ céljaira gyűjteni.

Politikus. Azzal méltóztatik minket vádolni, hogy keveset foglalkozunk az osztrák politikával. Ugyan kérem szeretettel, azért talán inkább dicséretet érdemelnénk.

Zs. Köszönet a szíves értesítésért.

Materialista. Nem nekünk való dolgok.

Zenész. Gaal Ferenc Szabadkán lakik.

## TÁVIRATOK.

### A királynő emléke.

Budapest, aug. 26 (A „Torontál“ ered. távirata.) Vaszary Kolos hercegprímás legutóbb kibocsájtott pástorlevele nyomán Meszlényi Gyula szathmári püspök is körlevelet intézett egyházmegyéje papságához, melyben a megdicsőült királynénak szept. hó 11-én tartandó gyázmisét és az Örökimádás templomára adományok gyűjtését rendeli el. Felhívja továbbá a lelkészeket, hogy Kisasszony napján (szept. 10-én) a szószékéről figyelmeztessék a híveket a gyászistentiszteletre s buzdítsák őket, hogy a jelzett napon hozzák magukkal a nemzet kegyeletét hirdetni hivatott emlékre szánt adományait.

### A belgrádi statárium.

Budapest, augusztus 26. (A „Torontál“ eredeti távirata) Belgrádból jelenik: A Milán király elleni összeesküvéssel összefüggőleg ma újlag több előkelő személyiség lett Belgrádból kiutasítva. Köztük Dokics, a radikális kabinet volt minisztere, továbbá Zujevics Jován dr és Nikolics Andrea főiskolai tanárok. Nevezettek a merénylet ügyében ugyan nincsenek kompromittálva, de kiutasításuk a közeledő merénylet-tárgyalás és a nyilvános rend és csend érdekében történt.

### Automobil-kocsi a posta szolgálatában.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből jelentik: A postai szállítmányok gyors kézbesíthetése céljából tegnap óta használják a hármaskerekes gépet (tricikli), melylyel az expressz-csomagokat a vasutról a címzett lakásához szállítják. Azonkívül két automobil-kocsit fognak használatba hozni a teherpostaküldemények szállítására.

### A pestis.

Budapest, augusztus 26 (A „Torontál“ ered. táv.) Bukarestből jelentik: Minthogy a pestis Asztrachanban is fellépett, a román kormány elrendelte a román-orosz határzárt.

### A rennesi tárgyalás.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ ered. távirata.) Rennesből jelentik: A haditörvényszék mai tárgyalásán Bertillon folytatta magyarázatait és azok végeztével lelki üdvösségére és lelkiismeretére meg esküszik, hogy a lajstrom Dreyfus műve. (Hosszan tartó mozgás.) A tárgyalás tovább folyik.

### Guérin.

Budapest, aug. 26 (A „Torontál“ ered. távirata.) Párisból telegrafálják: Nagy feltűnést kelt és meg nem magyarázható azon körülmény, hogy Guérin az 3. várán miért tüzte ki a fekete zászlót. Desert abbé engedelmet nyert, hogy a bezárt antiszemitaikkal érintkezék. Fél óráig cseppet Guérinénél, de választ nem

kapott. Sokáig hallgatódzott, de semmi nesz sem hallott Mindazonáltal még sem hiszi, hogy a bezárkóztak öngyilkosságot követtek volna el

### Schneider ezredes Bécsben.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy a Dreyfus ügyben oly sokat emlegetett Schneider ezredes, volt párisi katonai attasé, ma éjjel odaérkezett. Ma az egész napot a közös hadügyminiszterium épületében töltötte, a hol nemcsak Beck vezérkari főnökkel, hanem a hadügyminiszterium összes főbb intézőivel feltűnő hosszán értekezett.

### Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. augusztus 26.

A kőszárnyúzet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíz		frtől	frtíz
Bánsági	ó	76	0. —	80	0. —	0. —
Tiszavidéki	„	76	8.05	8.20	80	8.65
Pestvidéki	„	76	7.95	8.10	80	8.35
Bácskai	„	76	8.35	8.45	80	0. —

Rozs		uj		elsőrendű		kilós	
		70-72		6.50		6.60	
„	„	„	„	„	„	6.40	6.50
Árpa	„	„	„	60-62	5.80	5.90	5.90
„	„	„	„	62-64	5.40	5.60	5.60
„	„	„	„	64-66	6.60	7. —	7. —
Zab	„	„	„	39	41	5.80	6. —
Tengeri	ó	„	„	„	„	4.60	4.85
„	„	„	„	„	„	0. —	0. —

### Határidő-üziel.

Budapest, aug. 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata) Buzában az árak 10 krral olcsóbbak. Kötöttet:

Buza októberre . . . . . 8.27— 8.28  
Buza 1900 áprilisra . . . . . 8.61— 8.62  
Rozs októberre . . . . . 6.58— 6.59  
Zab októberre . . . . . 5.25— 5.26  
Tengeri augusztusra . . . . . 4.76— 4.77  
Tengeri 1900 májusra . . . . . 4.90— 4.91  
Repece augusztusra . . . . . 11.85— 11.95

## VASUT-ÜGY.

20127/99 számához A magyar királyi államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

### Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Gödöllő állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1899. évi december hó 31-én lejárván, nevezett vendéglői üzletnek 1900. évi január hó 1-től számított három évi időtartamra, azaz 1902. évi december hó 31-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettekik.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Gödöllő állomásán levő vendéglő üzletének bérbevételére 20127/899. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülömben a kellő okmányokkal eddigi vendéglői minőségét igazoló (iparengedély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1899. évi szeptember hó 1-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térti bevény mellett nyújtandók be. Bántópenz fejében pedig 100 azaz száz osztr. ért. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas papirokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1899. évi augusztus hó 31-ének déli 12 óráig leteendő.

Ertékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legteljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső-Kerepesi ut. 8. házszám 1. emelet 33. sz. ajtó) vagy a budapest-jobbparti, (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miéért is ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kifizőt határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson.

Budapest, 1899. évi június hó 16.

Az üzletvezetőség (Utánnomás nem díjazatik.)

## VASUT-ÜGYEK.

110412/99. szám.

Magy. kir. államvasutak.

### Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1900. évben, illetőleg 1902. év végéig a III. osztályu személykocsikban és ajtók elé való sásgyékényekből felmerülő tényleges szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, erre ennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező cikkeket előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módokhoz valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár bezerzési (A. V.) szakosztályánál (Budapest, Andrásy ut 73. sz. II. emelet 43. ajtó sz.) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi szeptember hó 12-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltár bezerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmel látandó el:

„Ajánlat 110412/99. számhoz.“

Bánatpénzül az ajánlott áru értékének 5%-ka legkésőbb 1899. évi szeptember hó 11-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokhoz betartása mellett állítanak ki, végre azok, melyek után nem tételt le az előirt bánatpénz, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1899. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

22414. szám. II. 1899.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Szegeden.

### Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az észéki felvételi épület mintegy 1970 négyszög-méter területű előterének keramit téglával való burkolásának munkáira.

A vonatkozó terv, munkaleírás, szerződési tervezet, pályázati feltételek és ajánlati minta Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1899. évi szeptember hó 7-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség titkárságánál.

Az ajánlatok 50 kros, az ajánlat mellékletei ivenként 15 kros bélyeggel ellátva lepecsételve következő felirással nyújtandók be:

„Ajánlat az észéki felvételi épület előterének keramit burkolatára.“

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1899. évi szeptember hó 6-án déli 12 óráig 700 forint, azaz: hétszáz forint o. é. bánatpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítanak de, névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Az alkalmazandó keramit téglákból a versenytárgyalási határidő letelte előtt 2 darab mintatégla küldendő be az üzletvezetőség pályafentartási osztályához.

Szegeden, 1899. évi augusztus hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

121097/99. sz.

Magyar kir. államvasutak.

### Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1899. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartási és vágány építési célokra már nem használható:

mintegy 700 tonna különféle ócska acélsin  
 „ 3000 „ belföldi „ vassin és  
 „ 3400 „ külföldi „ vassinak  
 eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet, kikötöttik azonban, hogy a magy. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve, — melyek korlátlanul nagyobbak, vagy kisebbek lehetnek — semminemű kötelezettség nem vállaltatik s hogy vevő az 1899. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egységáron átvenni.

Ezen sinek a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsiba rakva és hivatalból lemászávalva azon részmennyiségekben bérmentve a vevő rendelkezésére, amint azok az ügylet megkötésekor készletben vannak, illetve az év végéig a pályából visszanyerhetnek.

A f. év november hóban rendelkezésre álló készlet a vételár előzetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó végéig; a december hóban visszanyerendő sinek pedig legkésőbb 1900. évi január hó végéig feltétlenül átveendő.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el; a sinek hosszát illetőleg megjegyzetik, hogy csakis öt méteren felüli és öt méteren aluli hosszal bíró darabokra vállaltunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat vagy szelvényeket kötnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötöttik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Ajánlat részmennyiségre is tehető. Az ajánlattevő a jelen hirdetésben felsorolt feltételeken kívül magára nézve kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291/96. sz. a fennálló általános feltételeit, a melyeket 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 30 filléért a nyomtatványtárolt megszerezhetők. Vidéki megkeresésekre, melyek írásban a nyomtatványtárolt intézendők, 30 fillér és megfelelő postabélyeg beiktatása ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár (számmal és betűvel), végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhívattak tehát a pályázni szándékozók, hogy kellően lepecsételt s egy 1 koronás magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 121097/99. számhoz“ folyó évi szeptember hó 13-ikán déli 12 óráig anyag és leltár bezerzési szakosztályunknál (Andrásy-ut 73. sz. II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokkal letendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételek nélkül érkeznek és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek. Más ügyletek biztosítására letétünkben levő biztosítékok ezen ajánlathoz nem fogadhatók el bánatpénzül.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott arra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlónak tetszés szerinti részmennyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

Ha ajánló a kiirt egész mennyiségre, vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1899. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

## Nyilttér.\*

Mint hogy a tavasz előrehaladásával osecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványveszélye, ismét csak a minden alkalommal hálsán fogadott

MOHAI

## ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olosó, igen kellemes és tisztá lóviz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szén-savtartalmánál fogva, specifus óvószer a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hamenése ellen. Ehhez még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomat omlapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás  
kezelősége.

395-24.

Főraktár:

## Édeskuty L.

os. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerben,  
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

(\* Az e rovat alatt közöltekt nem vállal felelősséget a szerk.)

## Köszönetnyilvánítás.

Indittatva érzem magamat úgy a saját, mint gyermekeim nevében a „Victoria“ általános életbiztosító társaságnak Berlinben ezennel hálás köszönetemet kifejezni. Teszem ezt azért, mert nevezett társulat boldogult férjem Czenker Nándor oly tragikus módon történt elhunytá alkalmával szives részvétirátával engem vigasztalni iparkodott, másrészt pedig azért, mert e társulat a teljes összeget, melyre férjem folyó évi január hó 1-je óta biztosítva volt, pontosan kifizette.

Különösen Heller Dávid urnak, a „Victoria“ helybeli főügynökének mondok hálás köszönetet, ki ez alkalommal úgy tanácsos, mint tettel mindig segítségemre volt és a biztosított összeg gyors és pontos kifizetése körül fáradozott.

Nagybecskerek, 1899. augusztus hó 25-én.

Czenker Juliánna

szül. Balló.

769-1,1

## Hirdetések.

### Meghívó.

A torontálvármegyei központi hitelszövetkezet kötelekibe tartozó hertelendyfalvai községi hitelszövetkezet 1899. évi augusztus hó 31-én délután 4 órakor a községi népiskolában

### rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok értelmében ennel meghívattak azon megjegyzéssel, hogy a mennyiben a fenti napra kitűzött közgyűlésen a tagok az alapszabály módosításához szükséges  $\frac{2}{3}$  szótöbbségben meg nem jelenének, az új közgyűlés 1899. évi szeptember hó 10-ére, d. u. 3 órára tűzött ki, a mikor is az, tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, határozatképes leendő.

Napirend: 767-1.1

1. Az Országos Központi Hitelszövetkezetbe való belépés.

2. Az alapszabályok módosítása.

3. 4 új igazgatósági tag megválasztása.

Kelt Hertelendyfalván, 1899. évi augusztus hó 25-én.

Az igazgatóság.

## Legfinomabb hegyi csemege-szöllőt

5 kilós kosárban (765-3.1)

minden posta- és vasutállomáshoz

1 frt 80 krért

bérmentve szállít

Reinfeld S., Versecz.

### A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztá és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szünteti szeplőt, májfoltot, pörpörést, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arcszín kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arcot naponként Margit-Crémevel masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvasser a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr. Margit hölgypor 60 kr Margit szappan 35 kr. Margit fopép (Zahnpasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor, az ősz hajnak eredeti színét adja vissza, 1 frt. Hajszőkitő, bármily haját aranyzókére fest, 50 kr. és 1 frt.

Tanochin pomade, legjobb hajápoló és növesztő, 35 és 50 kr. Világosvári Bohus hajszepedő, délceg, szép hajusz nevelésére, 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és higiénikus különlegességek, kötszerek, toltette cikkek raktára.

Telefon 111 szám.

Főraktár: Erős és Halász, Kellner József, Moszkovcsák gyógyszer. Nagybecskerekben. Raktár minden gyógyszerertárban. 544-10.10

3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utánaoktótól.

Csak akkor valódi, ha minden doboz címeres védjegyemmel van lezárva.

5388. tkvi szám 1899.

766-1.1

**Árverési hirdetés és feltételek.**

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Braun Mór n.-écskai lakos javára 22 frt 20 kr. eddigi, 5 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t. c. 144. §. alapján s 146. és 156. § értelmében Nedits Stefan t.-szigeti lakos ellen a t.-szigeti 1746. sz. tkvben foglalt 298 számú ház és 800 □-öl házhályra 290 frt;

2. I. dűlőbeli 190 hrsz. 3 hold I. o. szántó fele részére 101 frt;

3. II. dűlőbeli 190. hrsz. 2 hold 1465 □-öl I. o. szántó fele részére 159 frt;

4. III. dűlőbeli 190. hrsz. 2 hold I. o. szántó egészben 146 frt;

5. I. dűlőbeli 190. hrsz. 2 hold 228 □-öl I. oszt. kaszáló fele részére 159 frt;

6. 5. hrsz. 400 □-öl kertre egészben 23 frt;

7. 46 hrsz. 137 □-öl szőlőre egészben 24 frt;

8. 17. hrsz. 687 □-öl szőlőre egészben 116 frt;

9. I. dűlőbeli 47. hrsz. 2 hold 800 □-öl I. oszt. kaszáló fele részére 135 frt;

10. II. dűlőbeli 190. hrsz. 3 hold I. oszt. szántónak fele részére 231 frt;

11. I. dűlőbeli 129 hrsz. 2 hold I. o. szántónak fele részére 112 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés T.-Sziget község-házában 1899. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartani a következő úgy a tkvi hivatalban, mint T.-Sziget községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

3. Az árverés többi feltételei a kifüggesztett hirdetésben foglaltatnak.

Kelt Perlaszon, a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. június hó 16-án.

Tóth,  
kir. aljbiró.

Torontálvármegye zombolyai járás főszolgabírája.

9135. szám. 1899.

768-3.1

**Pályázati hirdetés.**

Torontálvármegye zombolyai járásába kebelezett Zombolya községben lemondás folytán megüresedett és évi 600 frt fizetés, valamint 120 frt lakbérrel javadalmazott fő segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat folyó évi szeptember hó 15-ig hozzám benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Zombolyán, 1899. évi augusztus hó 25-én.

Fóris József,  
főszolgabíró.

6387. szám 1899.

757-3.2

**Pályázati hirdetés.**

Pészak községében megüresedett és 400 frt évi fizetéssel rendszeresített községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat folyó évi szeptember hó 15-ig hozzám adják be

Perjámoson, 1899. augusztus hó 22-én.

Gyertyánffy s. k.,  
főszolgabíró.

**Egy községi irnok**

Gyertyámos községénél 25 frt havi fizetéssel azonnal alkalmazást nyer.

Kérvények Gyertyámos község előjáróságához intézendők.

Gyertyámoson, 1899. évi augusztus hó 23-án.

Gesztessy László, Diener Márton,  
községi jegyző. 756-3.2 községi bíró.

**A következő tanévre**

1-2 leányka, esetleg 1-2 kisebb deák

teljes ellátást

és kellő gondozást nyer.

Ugyanott egy csinos

udvari lakás

november 1-től kiadandó.

Özv. Bencze Béláné,

szül. Wiltschgo Mária.

Uri-utca 269/19. szám.

759-3.2

**K Á V É**

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó ízű . . . . . 4.60  
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű . . . . . 5.60  
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű . . . . . 5.76  
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé . . . . . 6.12  
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé . . . . . 6.80

elváamolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül. 428-16.13

Árjegyzéket és látkepes levelező lapot kívánatra ingyen küld

**FRATELLI DEISINGER,**

Flume, szabad kikötő 32.

A magyarországi kávéak bevásárlói forrása.

**A Kőbányai Király-Sörfőző**

részvénytársaság

Góliát-

**MALÁTASÖRE**

a legegészségesebb,  
legtáplálóbb és legkellemesebb  
üditő-i-al.

Dr. Korányi és dr. Kétyl egyetemi tanár urak  
gyógycélokra is ajánlják és

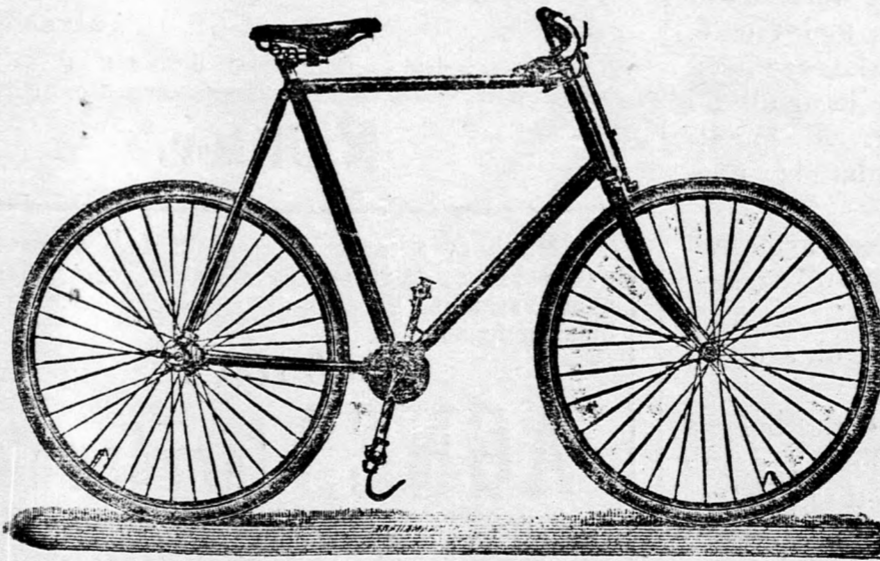
ideghajokban, vérszegénységnek,  
emésztési zavaroknál, gyengeség-  
nél stb. kiváló sikerrel használ-  
tatik.

Kapható minden jobb  
fűszerkereskedésben és  
vendéglőben. 427-30.18

Óvakodjunk utánzásoktól.

**Kerékpározni**

azonnal tanulhat mindenki a  
kitűnőnek bizonyult tanulási  
készüléken. **Esés kizárva!**



Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek, u. m.: „Waffenrad“, „Styria“, „Helical-Premier“, „Graciosa“ (lánc nélküli, kitűnő minőség) és „Gritzer“.

262-2525

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.

Javító műhely.

**Novák J. C.,**

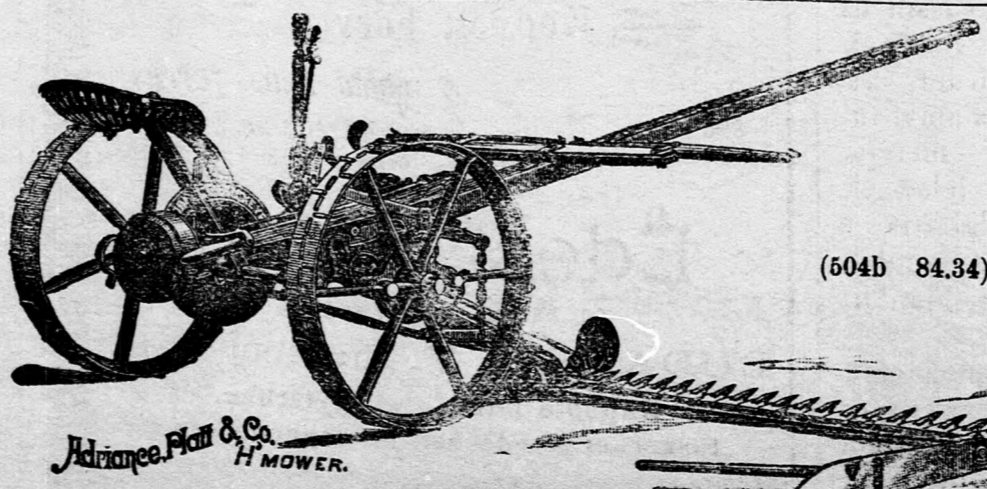
Nagybecskerek.

Tanítás naponta a versenypályán.

**Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Fiókraktára Nagybecskerek, Bégapart.**

Az  
**Adriance Platt & Co.**

Poughkeepsie, New-York,  
amerikai gépgyárosok  
magyarországi vezérképviselői



(604b 84.34)

Adriance Platt & Co.  
H. MOWER.

fűkaszaló,  
marokrakó,  
kévekötő  
aratógépekben.

Hogy az elszállításoknál fennakadás ne történjen, kérjük a megrendeléseket már most a Torontálmegyei Gazdasági Egyesülethez Nagybecskerek címre megtenni.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.